

EUROBAROMETER 68

JAVNO MNIJENJE U EUROPSKOJ UNIJI

JESEN 2007.

NACIONALNI IZVJEŠTAJ

HRVATSKA

Ovo je istraživanje naručila i uskladila Opća uprava za komunikacije.

Ovaj je izvještaj proizveden za Delegaciju Europske komisije u Hrvatskoj.

Ovaj spis ne predstavlja gledište Europske komisije.

Tumačenja i mišljenja koja sadrži isključivo su autorova.

Uvod

Istraživanje javnoga mnijenja Standard Eurobarometra provodi se dva puta godišnje. Ovo, 68. Po redu (EB 68), provodilo se od 22. rujna do 3. studenoga 2007. u svih 27 država članica Europske unije, u dvjema državama kandidatkinjama u pregovorima – Hrvatskoj i Turskoj, prvi put u Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji, koja ima kandidatski položaj ali joj nadnevak za početak pregovora nije još određen, te u dijelu Cipra koji je pod turskom upravom. EB 68 je sedmo istraživanje Standard Eurobarometra koje je obuhvatilo Hrvatsku.

Tijekom polugodišnjega razdoblja između posljednjih dvaju istraživanja Standard Eurobarometra Portugal je od Njemačke preuzeo predsjedanje Europskom unijom i u tekst uobličio mandat za novi tzv. Reformski ugovor, koji mu je povjeren na lipanjskome summitu EU u Bruxellesu. Na neformalnome su listopadskome summitu u Lisabonu šefovi država ili vlada europske dvadesetisedmorice usvojili taj tekst i odlučili da ga, pod nazivom Lisabonski ugovor, potpišu u Lisabonu 13. prosinca. Novi bi Ugovor po završetku postupka ratifikacije 2009. godine trebao naslijediti sada vrijedeći Ugovor iz Nice.

Hrvatska je u pregovorima s Europskom unijom o članstvu između prethodnoga i ovoga Eurobarometrova istraživanja otvorila novih šest poglavlja u posljednjim danima njemačkoga predsjedanja: *Pravo poslovnoga nastana i slobodu pružanja usluga, Pravo trgovačkih društava, Novčarske usluge, Informacijsko društvo i glasila, Statistiku*, te *Novčarski nadzor*, dok su tijekom ispitivanja sudionika ovoga istraživanja u u prvoj polovici listopada otvorena još dva: *Zaštita potrošača i zdravlja*, te *Vanjski odnosi*. Od ukupno 35 poglavlja europske pravne stečevine - od kojih se o 33 pregovara a zakonodavstvo iz preostala dva usvaja se automatski - Hrvatska je do završetka ovoga istraživanja ukupno otvorila 14 poglavlja, od kojih je o dvama – *Znanosti i istraživanjima*, te o *Obrazovanju i kulturi* - pregovore već završila.

Unutarnjopolitičko polje obilježila je predizborna kampanja za parlamentarne izbore, u kojoj su sve parlamentarne stranke zastupale europsko usmjerenje Hrvatske, dok je euroskepticizam prevladavao samo u dijelu malih stranaka s ruba hrvatskoga političkoga prizorišta.

Naručitelj istraživanja Standard Eurobarometra je Opća uprava za komunikacije Europske komisije, a proveo ga je konzorcij TNS Opinion & Social, koji čine Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe. U Hrvatskoj je podatke prikupila agencija Puls, a obradio ih je i izvještaj napisao dopisnik *Večernjega lista* iz Bruxellesa Stojan de Prato.

Glavne teme ovoga istraživanja su:

1. **Klima mišljenja:** a) Zadovoljstvo životom; b) Stanje u zemlji; c) Kratkoročna očekivanja; d) Dva najvažnija pitanja s kojima se zemlja suočuje; e) Povjerenje u ustanove; f) Kretanja
2. **Stavovi o Europskoj uniji:** a) Doživljaj EU-a b) Članstvo u EU-u
3. **Kakva Europska unija:** a) Koji sadržaji Unije b) Razina odlučivanja c) Uloga EU-a
4. **Budućnost europskih integracija:** a) Pogled na budućnost EU-a b) Ključna pitanja za jačanje Unije
5. **Obaviještenost:** a) Obaviještenost o EU-u b) Povjerenje u glasila c) Količina obavijesti o EU-u d) Kakvoća obavijesti o EU-u
6. **Profili:** a) Privrženost životnoj okolini b) Politička opredijeljenost c) Posjedovanje dobara.

Zadovoljstvo Hrvata životom između dvaju se posljednjih Eurobarometrovih istraživanja smanjilo za dva indeksna boda, na 70 posto, dok je u građana Europske Unije stagniralo na razini od 80 posto, pa je u hrvatskih ispitanika sada deset bodova niže od europskoga prosjeka. Stanje gospodarstva, zaposlenosti i društvene skrbi lošim smatra velika, a okoliša iznadpolovična većina Hrvata, dok je u EU prosječno više onih koji ta stanja u svojim zemljama ocjenjuju dobrima. Glede kratkoročnih očekivanja, u Hrvatskoj je u blagome porastu optimizam, a u EU pesimizam, čime se preokrenuo trend iz prethodnoga istraživanja, ali na obje strane prevladavaju rezignirani. Nezaposlenost i zločin ostaju i za hrvatske i za europske ispitanike dva najvažnija pitanja s kojima se njihova zemlja suočuje, a postotak zabrinutih u Hrvatskoj dvostruko je viši od europskoga prosjeka. No, dok zabrinutost zbog zločina u Hrvatskoj raste, zbog nezaposlenosti iz ispitivanja u ispitivanje uporno pada. Na obje je strane u porastu zabrinutost zbog inflacije i mirovina.

Povjerenje u ustanove u EU je u padu, nakon što je prethodno istraživanje pokazalo njegov snažan rast, dok je u Hrvatskoj - i u domaće i u europske - u blagome porastu.

Pritom je povjerenje u europske ustanove u Hrvata znatno više nego u Vladu ili Sabor, kojima vjeruje tek petina ispitanika. Blago se, međutim, smanjilo povjerenje Hrvata u Europsku uniju. Povjerenje Hrvata u političke stranke zanemarivo je, ispod jedne desetine, a četiri petine ne vjeruje ih ni domaćemu pravosuđu. Najviše povjerenje u Hrvata uživa vojska, a slijede je vjerske ustanove i potrošačke udruge.

U EU najviše vjeruju vojsci, potrošačkim udrugama, pa policiji, kojoj u Hrvatskoj ne vjeruje polovica ispitanika.

Relativna većina i Hrvata i Europljana smatra da se stvari u njihovim zemljama kreću u lošem, a u Europskoj uniji u dobrome smjeru.

U proteklih se pola godine za četiri indeksna boda, na 34%, povećao broj hrvatskih ispitanika koji EU doživljavaju pozitivno, te su oni sada u zamjetnome vodstvu pred onima koji je vide negativno (27%) i kojih se broj istovremeno smanjio za tri boda. Neodlučni su u Hrvatskoj, međutim, i dalje u vodstvu (37%), iako bod manjemu nego u prethodnome istraživanju. U EU se, pak, broj pozitivno gledajućih smanjio za tri boda i s iznadpolovične pao u relativnu većinu (49%), ali znatnu i u usporedbi s negativno gledajućima, kojih je sada također bod manje (14%), i s neodlučnima, kojih je tri boda više (34%).

Hrvata koji smatraju da je za njihovu zemlju članstvo u EU-u dobro sada je šest indeksnih bodova više nego prije pola godine (35%), a Europljana bod više (58%). Onih koji drže da je za njihovu zemlju članstvo u EU loše u Hrvatskoj je sada tri boda manje (25%) a u EU dva boda manje (13%). Hrvatskih ispitanika koji očekuju da će Hrvatska imati dobrobit od članstva u EU sada je četiri boda više nego prije pola godine (47%), za koliko se smanjio broj onih koji od članstva ne očekuju dobrobit (44%). Građana EU-a koji osjećaju dobrobit od članstva za svoju zemlju, ali i onih koji tu dobrobit ne osjećaju, sada je po indeksni bod manje nego prije pola godine (58:29%).

Hrvati se ne razlikuju mnogo od prosjeka EU-a 27 u tome kakvu Uniju žele. I jedni i drugi u znatnoj većini podupiru zajedničke europske politike, iako se ta potpora u proteklih pola godine malo smanjila, a povećao se broj neodlučnih.

Nastavak proširenja EU gubi na potpori i u EU i u Hrvatskoj, no, u Hrvatskoj ga podupire dvije trećine, a u EU prosječno manje od polovice ispitanika. Ipak, i u EU je prosječno više zagovornika nego protivnika proširenja, dok se na obje strane povećao broj neodlučnih.

Na budućnost europskih integracija sada s optimizmom gleda četiri indeksna boda više Hrvata nego prije pola godine (57%), dok se u EU broj optimista smanjio za tri boda (66%). No, znatna većina i Hrvata i Europljana optimistična je glede budućnosti EU.

Ključno pitanje za jačanje Unije i za hrvatske, i za europske ispitanike je borba protiv zločina. Dok Hrvati na drugo mjesto stavljaju društvena pitanja, a na treće solidarnost sa siromašnijim regijama, za Europljane su na drugome mjestu pitanja okoliša, a na trećemu useljavanja.

Čak 77% hrvatskih i 78% europskih ispitanika smatra da su o političkim poslovima EU loše obaviješteni. Povjerenje u glasila i u EU i u Hrvatskoj pada. Radiju i televiziji ispitanici na obje strane ipak pretežno vjeruju, a tisku ne vjeruju. Više od trećine i europskih i hrvatskih ispitanika željno je više obavijesti o EU.

Reprezentativni uzorak građana starijih od 15 godina, na kojemu je ispitivanje provedeno, obuhvatio je ukupno 30.281 ispitanika – 26.768 stanovnika 27 država EU-a, 1.000 Hrvata, 1.004 Turka, 1.009 stanovnika Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije i 500 stanovnika dijela Cipra pod turskom upravom. Sa sudionicima istraživanja ispitivači su razgovarali izravno u njihovim domovima.

Svi su rezultati ispitivanja procjene, čija pouzdanost varira ovisno o veličini uzorka. Tako je na uzorku od 1.000 ispitanika (koliko ih je bilo u Hrvatskoj) pri rezultatu od 10 ili 90 posto moguće odstupanje 1,9 indeksnih bodova; pri 20 ili 80 posto 2,5 bodova, pri 30 ili 70 posto 2,7 bodova, pri 40 ili 60 posto 3 boda, a pri 50 posto 3,1 bod. U prethodnim istraživanjima, do EB 67, katkada zbroj podataka nije iznosio 100, nego 99 ili 101. Nije bila riječ o pogriješci, nego o odstupanju nastalome zbog zaokruživanja, pri kojemu se, na primjer, rezultat od 1 do 1,49 prikazuje kao 1, a od 1,5 do 2 kao 2. U EB 67 i u ovome istraživanju zaokruživanje je tako prilagođeno da zbroj uvijek iznosi 100. Različite su metode zaokruživanja usvojene za grafikone i druge nositelje podataka, pa se stoga prikazane brojke mogu razlikovati za postotak pri zbrajanju pojedinih polja.

Kada se u tekstu rabi izraz Hrvat ili Hrvatica, ne misli se na nacionalnu, nego na građansku pripadnost. Izraz Europljanin odnosi se pak na ispitanika koji je građanin neke od država članica Europske unije.

1. Klima mišljenja

1.1 Zadovoljstvo životom

	EU 27	RH
Zadovoljan	80%	70%
Nezadovoljan	20%	29%
Ne zna	0%	1%

Iako su Hrvati su u prosjeku prilično zadovoljni svojim životom, njihovo se zadovoljstvo između posljednja dva istraživanja smanjilo za dva indeksna boda, dok je u građana EU 27 ostalo jednako. U Turaka se zadovoljstvo životom također smanjilo na 70 posto, dok je u Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji zadovoljnih tek 63 posto.

Na dnu su ljestvice zadovoljstva Bugari (38%), a slijede Rumunji (49%), Uz njih, među građanima EU od Hrvata su nezadovoljniji o Mađari, Portugalci, Latvijci, Litavci, Grci i Slovaci.

U Hrvatskoj je žena tri indeksna boda više zadovoljnih nego muškaraca (71:68%), dok je nezadovoljnih žena također tri boda manje (28:31%). Zadovoljstvo opada s porastom dobi, pa su najzadovoljniji, 82%, mladi do 24 godine starosti, a najmanje je zadovoljnih, 60%, među starijima od 55. U toj se starosnoj skupini između protekla dva istraživanja zadovoljstvo smanjilo za čak pet indeksnih bodova. Po zanimanjima, najzadovoljniji su studenti (89%), a najmanje je zadovoljnih među nezaposlenima (56%). Regionalno, najzadovoljniji su Zagrepčani (77%), dok se u prije pola godine vodećih Dalmatinaca zadovoljstvo smanjilo s 80% na samo 72%, na koliko je istovremeno poraslo zadovoljstvo stanovnika sjeverne Hrvatske, gdje je prije pola godine zadovoljnih bilo samo 67%.; i u prethodnome istraživanju najnezadovoljnijih Slavonaca zadovoljstvo je poraslo, sa 62 na 66%, na koliko se za drastičnih 12 indeksnih bodova istovremeno smanjilo zadovoljstvo Istrana, Riječana i Gorana; stanovnici Like i Banovine najmanje su zadovoljni (54%), čak 11 bodova manje nego prije pola godine.

1.2 Stanje u zemlji

	Dobro		Loše		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Gospodarstvo	48%	18%	49%	80%	3%	2%
Zaposlenost	36%	11%	61%	88%	3%	1%
Okoliš	46%	44%	51%	53%	3%	3%
Društvena skrb	46%	22%	49%	70%	5%	8%

Dok su Europljani podijeljeni glede stanja gospodarstva u svojim zemljama, u Hrvatskoj čak četiri petine ispitanika stanje ocjenjuju lošim. Još više Hrvata, zamalo devet desetina, lošim ocjenjuje stanje zaposlenosti, dok je u EU takvih tri petine. Oko stanja okoliša i Europljani i Hrvati su podjednako podijeljeni, iako je na obje strane nešto više onih koji ga ocjenjuju lošim. Društvenom skrbi u svojim zemljama Europljani su više no dvostruko zadovoljniji od Hrvata.

1.3 Kratkoročna očekivanja

Kakvi očekujete da će biti idućih 12 mjeseci kada je riječ o...

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	Bolje		Lošije		Jednako		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Vašem životu općenito	30% (37%)	31% (34%)	13% (11%)	11% (15%)	54% (49%)	56% (50%)	3% (3%)	% (1%)
Gospodarskome stanju u vašoj zemlji	24% (28%)	24% (19%)	26% (27%)	25% (37%)	44% (38%)	47% (40%)	6% (7%)	4% (4%)
Gospodarskome stanju u vašemu domaćinstvu	25% (27%)	30% (27%)	19% (16%)	14% (16%)	53% (54%)	54% (55%)	3% (3%)	2% (2%)

Stanju zaposlenosti u vašoj zemlji	26% (31%)	25% (19%)	25% (27%)	28% (36%)	43% (35%)	43% (40%)	6% (7%)	4% (5%)
Stanju vaše osobne zaposlenosti	22% (23%)	21% (22%)	8% (8%)	9% (9%)	61% (60%)	51% (51%)	9% (9%)	19% (18%)
Gospodarskome stanju u EU-u	25% (28%)	25% (22%)	13% (16%)	11% (23%)	45% (38%)	47% (39%)	17% (18%)	17% (16%)

I u EU i u Hrvatskoj zamjetan je porast broja ravnodušnih u odnosu na proljetno istraživanje. Kada je riječ o osobnome životu, u EU znatan pad optimizma prati i blagi porast pesimizma, dok je u Hrvatskoj zabilježen blagi pad i optimizma i pesimizma.

Glede gospodarskoga stanja u zemlji, optimizam u Hrvatskoj umjereno raste a pesimizam znatno opada, dok su u EU oba u padu u korist broja rezigniranih. Kratkoročni izgledi gospodarskoga stanja u domaćinstvu bude u Hrvata blagi porast optimizma a pad pesimizma, dok je u EU obrnuto.

Glede stanja zaposlenosti u zemlji Hrvati su jesenas veći optimisti a manji pesimisti nego proljetos, dok je u Europljana optimizam u umjerenome, a pesimizam u malome padu, uza zamjetan porast rezigniranosti u EU, a umjeren u Hrvatskoj. Kada je, pak, riječ o osoboj zaposlenosti, optimizam je na obje strane u malome padu.

Europljani očekuju umjereno pogoršanje, a Hrvati umjereno poboljšanje gospodarskoga stanja u EU, iako je na obje strane najveći porast broja rezigniranih.

1.4 Dva najvažnija pitanja s kojima se vaša zemlja suočuje

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Zločin	24% (24%)	51% (50%)
Gospodarsko stanje	17% (17%)	31% (35%)
Rast cijena/inflacija	26% (18%)	13% (11%)
Porezi	9% (8%)	2% (2%)
Nezaposlenost	27% (34%)	55% (62%)
Terorizam	10% (12%)	1% (2%)

Obrana/vanjski poslovi	2% (2%)	1% (1%)
Stanovanje	8% (8%)	4% (4%)
Useljavanje	15% (15%)	0% (1%)
Zdravstveni sustav	21% (18%)	9% (8%)
Obrazovni sustav	9% (9%)	3% (3%)
Mirovine	14% (12%)	19% (17%)
Zaštita okoliša	7% (7%)	1% (1%)
Energetika	4% (4%)	1% (0%)
Ostalo (spontano)	2% (1%)	3% (1%)
Ne zna	1% (1%)	1% (1%)

Nezaposlenost je i dalje na prvome mjestu među teškoćama koje Hrvati ističu, ali čak sedam indeksnih bodova manje nego proljetos. Na drugome je mjestu s 51 postu, bod više nego proljetos, zločin. Na trećemu je mjestu i dalje gospodarsko stanje, ali ono sada zabrinjava četiri indeksna boda manje ispitanika nego proljetos. Četvrte su mirovine, a zabrinutih je sada dva boda više. Strah od inflacije također je u porastu za dva boda.

I u EU nezaposlenost najviše zabrinjava ispitanike, ali upola manje nego Hrvate, uz također opadajući trend od sedam bodova u odnosu na proljetos. Strah od inflacije je, uza snažan osam bodovni rast, zamalo dostigao strah od nezaposlenosti, a prestigao je zločin, koji je, s postojana 24 posto, pao na treće mjesto i opet zabrinjava upola manje europskih nego hrvatskih ispitanika. S trećega je na četvoro mjesto, s postojanih 17 posto, pala zabrinutost gospodarskim stanjem. Zabrinutost stanjem mirovina i u EU je poraslo za dva boda.

1.5 Povjerenje u ustanove

Koliko povjerenja imate u svaku od sljedećih ustanova:

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos, ako ako je tada bilo postavljeno)

	Naginje vjerovati		Naginje ne vjerovati		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Vladi	34%	20%	59%	75%	7%	5%

	(41%)	(18%)	(53%)	(78%)	(6%)	(4%)
Saboru	35% (43%)	20% (19%)	56% (50%)	75% (77%)	9% (7%)	5% (4%)
Domaćem pravosuđu	47%	14%	46%	79%	7%	7%
Europskoj uniji	48% (57%)	32% (35%)	36% (32%)	57% (55%)	16% (11%)	11% (10%)
Europskome parlamentu	55% (56%)	40% (39%)	27% (28%)	41% (47%)	18% (16%)	19% (14%)
Europskoj komisiji	50% (52%)	39% (36%)	26% (27%)	41% (49%)	24% (21%)	20% (15%)
Vijeću EU-a	44% (47%)	41% (38%)	25% (26%)	40% (46%)	31% (27%)	19% (16%)
Europskoj središnjoj banci	47% (53%)	37% (40%)	24% (25%)	38% (45%)	29% (22%)	25% (15%)
Ujedinjenim narodima	53%	39%	30%	49%	17%	12%
Policiji	64%	45%	31%	50%	5%	5%
Vojsci	71%	59%	19%	33%	10%	8%
Vjerskim ustanovama	46%	55%	42%	39%	12%	6%
Sindikatomima	39%	35%	45%	53%	16%	12%
Političkim strankama	18%	8%	75%	86%	7%	6%
Potrošačkim udrugama	65%	54%	22%	31%	13%	15%

Povjerenje u nacionalnu vladu i parlament u EU je u velikome padu, a u Hrvatskoj u blagome porastu, no, vjeruje im tek petina hrvatskih a nešto više od trećine europskih ispitanika. Oko povjerenja domaćemu pravosuđu Europljani su podijeljeni, dok mu u Hrvatskoj ne vjeruje zamalo četiri petine ispitanika.

Onih koji vjeruju Europskoj Uniji u EU je zamalo polovica, iako je povjerenje u padu za osam indeksnih bodova prema proljetos, te se preokrenuo tadašnji snažan rast poovjerenja od čak 12 indeksnih bodova; ne vjeruje joj nešto više od trećine

Europljana. U Hrvatskoj je povjerenje također palo, za četiri boda, koji su se po pola podijelili između onih koji Uniji ne vjeruju i onih koji ne znaju što bi odgovorili.

Povjerenje u Europski parlament, Europsku komisiju i Vijeće EU-a u EU je u blagome padu, dok u Hrvatskoj blago raste. U Europsku središnju banku i povjerenje i nepovjerenje na obje su strane u padu, a raste broj neodlučnih.

Europljani znatno više vjeruju Ujedinjenim Narodima nego Hrvati, u kojih, iskustveno, prevladava nepovjerenje u tu međunarodnu organizaciju.

U EU znatno prevladava povjerenje u policiju, dok joj u Hrvatskoj vjeruje 45 posto, a ne vjeruje polovica ispitanika. U vojsku na obje strane povjerenje prevladava, ali je u EU znatno veće nego u Hrvatskoj.

Povjerenje u vjerske ustanove u EU ima tek relativna, a u Hrvatskoj iznadpolovična većina ispitanika. Sindikatima, pak, na obje strane većina ispitanika ne vjeruje – u EU relativna a u Hrvatskoj iznadpolovična.

Potrošačke udruge uživaju iznadpolovično povjerenje ispitanika na obje strane – u EU zamalo dvotrećinsko.

Političke stranke od svih ustanova uživaju najniže povjerenje: u Hrvatskoj im ne vjeruje 11 indeksnih bodova više ispitanika od europskoga prosjeka.

1.6 Kretanja

Smatrate li da u Hrvatskoj, odnosno u EU, stvari trenutačno općenito idu dobro ili loše?

	Dobro		Loše		Ni dobro ni loše		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
U Hrvatskoj	34%	30%	41%	43%	20%	23%	5%	4%
U Europskoj uniji	40%	40%	23%	20%	21%	24%	16%	16%

Općenitim kretanjem stvari u svojoj zemlji zadovoljno je malo više od trećine Europljana i tek tri desetine Hrvata. Jednaka relativna većina i jednih i drugih smatra, međutim, da se u Europskoj uniji stvari kreću u dobrome smjeru.

2. Stavovi o Europskoj uniji

2.1 Doživljaj EU-a

2.1.1 Ima li EU za vas općenito pozitivan, negativan ili neutralan lik?

(U zagradama su postotci iz istraživanja prolijetos)

	EU 27	HR
Pozitivan	49% (52%)	34% (30%)
Negativan	14% (15%)	27% (30%)
Neutralan	34% (31%)	37% (38%)
Ne zna	3% (2%)	2% (2%)

U proteklih se pola godine za četiri indeksna boda povećao broj hrvatskih ispitanika koji EU doživljavaju pozitivno, te su oni sada u zamjetnome vodstvu pred onima koji je vide negativno, a kojih se broj istovremeno smanjio za tri boda. Neodlučni su u Hrvatskoj, međutim, i dalje u vodstvu, iako bod manjemu nego u prethodnome istraživanju.

U EU se, pak, broj pozitivno gledajućih smanjio za tri boda i s iznadpolovične pao u relativnu većinu, ali znatnu i u usporedbi s negativno gledajućima, kojih je sada također bod manje, i s neodlučnima, kojih je tri boda više.

Hrvati misle o EU-u pozitivnije nego Hrvatice (41:28%), dok je neopredijeljenih među ženama čak deset indeksnih bodova više nego među muškarcima (42:32%).

Dobno gledano, onih koji misle pozitivno najviše je među starijima od 55 godina (38%), a najmanje u najmlađoj skupini od 15 do 24 (30%).

EU je nešto popularnija na ljevici nego na desnici. Pozitivno mislećih je na obje strane 41 posto, ali je negativno mislećih desno usmjerenih (26%) više nego lijevo usmjerenih (20%). Najmanje je pozitivno mislećih o EU na političkome središtu (33%), gdje je negativno mislećih 26 posto.

Između posljednja se dva istraživanja popularnost EU među studentima povećala za šest bodova, s 29% na 35 posto, dok se broj negativno mislećih studenata smanjio za čak 11 bodova, s 28 na 17 posto. Ni u jednome zanimanju negativno misleći ne pretežu nad pozitivnima, samo su kod bijelih okovratnika izjednačeni (27:27%). Pozitivno misleći pretežu, međutim, nad neodlučnima samo kod upravitelja (43:41%).

Regionalno promatrano, onih koji o EU-u dobro misle ponovno je najviše je u Lici i Banovini, 47 posto, čak deset bodova više nego prije pola godine. Jedino tamo pozitivno misleći ne pretežu samo nad negativnima (17%), nego i nad neodlučnima (33%). Slijede Zagreb (38:21:40%), Dalmacija (33:31:34%), Slavonija (31:25:40%) i Sjeverna Hrvatska (30:29:38%). Pozitivno mišljene zaostaje sada za negativnim samo u Istri, Rijeci i Gorskom kotaru (30:33:34%), dok je to prije pola godine bio slučaj i u Slavoniji, te u Sjevernoj Hrvatskoj.

2.1.2 Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama?

	Slaže se		Ne slaže se		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Moj glas se računa u EU	30%	31%	61%	58%	9%	10%
Glas moje zemlje računa se u EU	61%	32%	31%	58%	8%	10%
Najveće zemlje imaju najveću moć u EU	74%	75%	17%	16%	9%	9%
Razumijem kako EU djeluje	40%	43%	51%	46%	9%	11%
Moja zemlja postat će ubuduće utjecajnija u EU	43%	32%	39%	55%	18%	13%

Svoj osobni utjecaj na Europsku uniju i hrvatski i europski ispitanici doživljavaju podjednako malim. Europljani s pravom vide da je utjecaj njihove zemlje na EU veći no što to za svoju zemlju, koja još nije članica EU, vide Hrvati. Europljani i Hrvati podjednako, međutim, vide da najveće zemlje članice ostvaruju najveći utjecaj na europske politike. Hrvati su uvjereni da djelovanje EU razumiju nešto bolje no što to za sebe misle građani Unije. Za razliku od Europljana, Hrvati većinom ne očekuju da će se utjecaj njihove zemlje na djelovanje EU u budućnosti povećati.

2.2 Članstvo u EU-u

2.2.1 Je li članstvo vaše zemlje u EU-u dobro ili loše?

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	EU 27	RH
Dobro	58% (57%)	35% (29%)
Loše	13% (15%)	25% (28%)
Ni dobro ni loše	25% (25%)	37% (40%)
Ne zna	4% (3%)	3% (3%)

U proteklih je pola godine broj Hrvata koji smatraju da je za njihovu zemlju članstvo u EU-u dobro porastao za šest, a Europljana za jedan indeksni bod. Onih koji drže da je za njihovu zemlju članstvo u EU loše u Hrvatskoj je sada tri, a u EU dva boda manje. Dok broj neodlučnih u EU stagnira, u Hrvatskoj se smanjio za tri boda.

Među muškarcima je mnogo više nego među ženama (41:29%) onih koji na članstvo svoje zemlje u EU gledaju pozitivno i manje onih koji na to gledaju negativno (23:27%). U svim dobnim skupinama optimisti po tome pitanju pretežu nad pesimistima, no, samo je među starijima od 55 optimista više i od neodlučnih.

Na ljevici je najviše optimista a najmanje pesimista i neodlučnih (43:20:35%); slijedi desnica (38:22:38%), pa središte (33:25:40%).

Među studentima je u proteklih pola godine 27 na čak 41 posto porastao broj onih koji smatraju da je članstvo u EU za Hrvatsku dobro, dok se s 24 na 16 posto smanjio broj onih koji misle suprotno. Među zanimanjima, pesimisti nad optimistima pretežu samo među domaćicama i nezaposlenima.

Regionalno, optimista je najviše u Lici i Banovini (42%), a pesimista u Sjevernoj Hrvatskoj i u Dalmaciji (30%); u potonjoj pesimisti jedino pretežu nad optimistima (29%). Rezignirani pretežu u Zagrebu, gdje ih je najviše (42%), te Istri, Rijeci i Gorske kotaru (39%).

2.2.2 Smatrate li da (će) vaša zemlja od članstva u EU-u ima (imati) dobrobit?

	EU 27	RH
Da	58% (59%)	47% (43%)
Ne	29% (30%)	44% (48%)

Ne zna	13% (9%)	9% (9%)
---------------	----------	---------

Građana EU-a koji osjećaju dobrobit od članstva za svoju zemlju, ali i onih koji tu dobrobit ne osjećaju sada je po indeksni bod manje nego prije pola godine. U Hrvatskoj se, istovremeno broj optimista povećao za četiri boda, za koliko se smanjio broj pesimista.

Dobrobit od članstva u Hrvatskoj očekuje više muškaraca (51%) nego žena (43%), među kojima pretežu one koje tu dobrobit za Hrvatsku ne očekuju (46%).

Dobno gledano, pesimista je u Hrvatskoj više nego optimista samo u skupini od 25 do 39 godina.

I lijevo usmjereni (57%) i desno usmjereni (52%) u iznadpolovičnoj, a središnjaci u relativnoj većini (47%) očekuju za Hrvatsku dobrobit od članstva; među potonjima optimista je čak 11 indeksnih bodova više nego prije pola godine.

Prema zanimanju, optimisti najviše pretežu među upraviteljima (59%) i studentima (58%); među potonjima optimista je čak 11 indeksnih bodova više nego prije pola godine. Pesimisti pretežu među nezaposlenima (51%), manualnim radnicima (49%), domaćicama (47%), i bijelim okovratnicima (46%).

Regionalno, optimisti pretežu u Zagrebu (58%), u Lici i Banovini (55%) te u Slavoniji (47%), dok pesimisti prevladavaju u Sjevernoj Hrvatskoj (52%), Istri, Rijeci i Gorskom kotaru (47%), te u Dalmaciji (45%).

3. Kakva Europska Unija

3.1 Koji sadržaji Unije?

Jeste li za Europsku uniju sa sljedećim sadržajima:

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	Za		protiv		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Europska monetarna unija s jedinstvenom valutom – eurom	61% (63%)	66% (68%)	31% (31%)	26% (26%)	8% (6%)	8% (6%)
Jedinstvena zajednička vanjska politika	70% (72%)	67% (69%)	17% (18%)	21% (23%)	13% (10%)	12% (8%)
Zajednička obrambena i sigurnosna politika	76% (77%)	72% (77%)	13% (15%)	17% (16%)	11% (8%)	11% (7%)
Nastavak širenja na druge zemlje	46% (49%)	66% (72%)	40% (39%)	19% (19%)	14% (12%)	15% (9%)
Različite brzine izgradnje EU-a u pojedinim skupinama zemalja	39% (48%)	42% (36%)	40% (36%)	41% (52%)	21% (16%)	17% (12%)
Vanjska politika neovisna od američke	78% (80%)	79% (85%)	11% (10%)	11% (6%)	11% (10%)	10% (9%)
Zajednička politika useljavanja prema ljudima izvan EU	74% (75%)	74% (78%)	15% (14%)	12% (11%)	11% (11%)	14% (11%)

Hrvati se ne razlikuju mnogo od prosjeka EU-a 27 u tome kakvu Uniju žele. I jedni i drugi u znatnoj većini podupiru zajedničke europske politike, iako se ta potpora u proteklih pola godine malo smanjila, a povećao se broj neodlučnih.

Dvije trećine Hrvata a više od tri petine Europljana žele Uniju sa zajedničkom valutom eurom; još više i jednih i drugih želi zajedničku vanjsku politiku; zajedničku obrambenu i sigurnosnu politiku želi oko tri četvrtine ispitanika s obje strane, s time da je broj podupiratelja u Hrvatskoj nešto manji nego u EU i od proljetos se smanjio za pet indeksnih bodova.

Nastavak proširenja EU gubi na potpori i u EU i u Hrvatskoj, no, u Hrvatskoj ga podupire dvije trećine, a u EU prosječno manje od polovice ispitanika. Ipak, i u EU je prosječno više zagovornika nego protivnika proširenja, dok se na obje strane povećao broj neodlučnih. Među članicama EU daleko je najveća potpora nastavku proširenja u Poljskoj (76%); slijede Litva (67%), Slovenija (66%), Mađarska i Rumunjska (64%), Češka (62%), Malta (61%), Španjolska i Slovačka (59%), Cipar (57%), Estonija i Bugarska (55%), Švedska (54%), Grčka (53%) i Latvija (52%). Potporu relativne većine ispitanika nastavak proširenja EU uživa u Danskoj (49%), Portugalu i Nizozemskoj (48%), Irskoj (45%) i Italiji (43%). Nad podupirateljima nastavka proširenja protivnici pretežu u Belgiji (47:49%), Finskoj (43:52%), Ujedinjenome Kraljevstvu (36:49%), Francuskoj (32:59%), Njemačkoj (28:66%), Luksemburgu (25:65%) i nastavku proširenja EU najnenaklonjenijoj Austriji (24:67%).

Potpora «višebrzinskoj Europi» u EU se u proteklih pola godine smanjila za čak devet indeksnih bodova, dok je u Hrvatskoj u međuvremenu nastavila rasti, pa je sada šest bodova veća nego proljetos; u EU su podupiratelji jedinstvene Unije u neznatnoj većini, dok su u Hrvatskoj u neznatnoj manjini, a broj neodlučnih na obje je strane zamjetno porastao.

U EU zagovornici jedinstvene EU pretežu nad zagovornicima «višebrzinske» Unije u Belgiji, Češkoj, Finskoj, Francuskoj, Irskoj, Latviji, Poljskoj, Portugalu, Slovačkoj, Švedskoj i Ujedinjenome Kraljevstvu.

Zamalo četiri petine ispitanika i u EU i u Hrvatskoj za neovisnost je europske vanjske politike od Washingtona: Zamalo tri četvrtine i jednih i drugih za zajedničku je politiku useljavanja na razini EU.

3.2 Razina odlučivanja

Smatrate li da bi za sljedeća područja odluke trebala donositi nacionalna vlada ili bi ih se trebalo donositi zajednički u Europskoj uniji?

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	Nacionalna vlada		Zajednički u EU-u		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Borba protiv zločina	36% (38%)	56% (41%)	61% (60%)	42% (57%)	3% (2%)	2% (2%)
Porezna politika	65% (68%)	70% (63%)	30% (28%)	27% (33%)	5% (4%)	3% (4%)
Borba protiv nezaposlenosti	57% (58%)	64% (51%)	40% (39%)	34% (47%)	3% (3%)	2% (2%)
Borba protiv terorizma	15% (16%)	34% (26%)	81% (81%)	63% (71%)	4% (3%)	3% (3%)
Obrana i vanjski poslovi	28% (33%)	52% (46%)	67% (62%)	44% (51%)	5% (5%)	4% (3%)
Useljavanje	33% (37%)	44% (39%)	63% (59%)	52% (56%)	4% (4%)	4% (5%)
Obrazovni sustav	64% (64%)	64% (60%)	33% (33%)	32% (37%)	4% (3%)	3% (3%)
Mirovine	70% (72%)	70% (56%)	26% (25%)	28% (41%)	4% (3%)	2% (3%)
Zaštita okoliša	24% (28%)	57% (52%)	73% (69%)	40% (46%)	3% (3%)	3% (2%)
Zdravstvena i društvena zaštita	62% (66%)	69% (58%)	34% (31%)	29% (40%)	4% (3%)	2% (2%)
Poljoprivreda i ribarstvo	42% (45%)	73% (70%)	53% (50%)	24% (27%)	5% (5%)	3% (3%)
Zaštita potrošača	42% (48%)	64% (56%)	53% (48%)	33% (41%)	5% (4%)	3% (3%)
Znanstvena i	23%	39%	72%	57%	5%	4%

tehnološka istraživanja	(24%)	(32%)	(71%)	(65%)	(5%)	(3%)
Pomoć regijama s gospodarskim teškoćama	31% (35%)	38% (33%)	64% (60%)	59% (64%)	5% (5%)	3% (3%)
Energetika	28% (35%)	47% (43%)	68% (61%)	49% (53%)	4% (4%)	4% (4%)
Konkurentnost	34% (34%)	49% (45%)	57% (57%)	45% (49%)	9% (9%)	6% (6%)
Prijevoz	46% (51%)	58% (48%)	49% (45%)	37% (49%)	5% (4%)	5% (3%)
Gospodarstvo	47% (50%)	63% (54%)	48% (46%)	34% (43%)	5% (4%)	3% (3%)
Borba protiv inflacije	45%	56%	49%	39%	6%	5%

Dok se u EU povećava, u Hrvatskoj se smanjuje broj ispitanika koji žele da se politike vode na zajedničkoj, nacionalnoj i europskoj, razini. Iznadpolovična većina Hrvata bi tako željela na zajedničkoj razini voditi samo borbu protiv terorizma, politiku useljavanja, znanost i istraživanja, te pomoć nerazvijenijim regijama, dok bi relativna većina hrvatskih ispitanika na toj razini vodila i energetska politiku, a sve bi ostalo željeli zadržati u mjerodavnosti nacionalnih vlada.

Prosječan građanin EU bi, pak, u nacionalnoj nadležnosti ostavio samo poreze, borbu protiv nezaposlenosti, obrazovni sustav, mirovine, te zdravstvenu i društvenu zaštitu.

3.3 Uloga Europske Unije

Kakvu ulogu mislite da EU igra u vašoj zemlji u sljedećim pitanjima

	Pozitivnu		Negativu		Neutralnu		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Borbi protiv zločina	41%	46%	13%	11%	36%	36%	10%	7%
Javnome prijevozu	29%	30%	13%	8%	45%	52%	13%	10%

Gospodarskome stanju	39%	40%	20%	19%	29%	34%	12%	7%
Inflaciji	21%	22%	36%	34%	31%	35%	12%	9%
Porezima	16%	24%	27%	24%	43%	41%	14%	11%
Borbi protiv nezaposlenosti	25%	32%	24%	19%	40%	41%	11%	8%
Borbi protiv terorizma	57%	51%	11%	13%	22%	28%	10%	8%
Obrani i vanjskim poslovima	48%	39%	12%	14%	27%	36%	13%	11%
Stanovanju	17%	25%	19%	15%	49%	49%	15%	11%
Useljavanju	29%	33%	28%	21%	31%	35%	12%	11%
Zdravstvenome sustavu	22%	31%	19%	15%	47%	45%	12%	9%
Obrazovnome sustavu	26%	40%	16%	14%	45%	38%	13%	8%
Mirovinama	15%	28%	21%	15%	50%	47%	14%	10%
Zaštiti okoliša	52%	41%	14%	15%	24%	35%	10%	9%

Pretežno negativnu ulogu Europske Unije i hrvatski i europski ispitanici vide samo na inflaciju. Pozitivna uloga preteže u borbi protiv zločina i terorizma, na gospodarsko stanje, u obrani i vanjskim poslovima, te u zaštiti okoliša. Na ostala pitanja, prema relativnoj većini ispitanika, EU ima neutralan utjecaj.

4. Budućnost europskih integracija

4.1 Pogled na budućnost EU

Jeste li optimistični ili pesimistični kada je riječ o budućnosti Europske unije?

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	EU 27	RH
Optimist	66% (69%)	57% (53%)
Pesimist	26% (24%)	37% (41%)
Ne zna	8% (7%)	6% (6%)

U Hrvata je od proljetos optimizam glede budućnosti EU porastao, a pesimizam opao za po četiri indeksna boda. U EU je suprotan trend – optimizam je opao za tri, a pesimizam porastao za dva boda. No, dvije je trećine Europljana, devet indeksnih bodova više nego Hrvata, i dalje gleda na budućnost EU s optimizmom.

4.2 Ključna pitanja za jačanje Unije

Na koja se od sljedećih pitanja europska integracija mora naglašeno usredotočiti u nadolazećim godinama kako bi ojačala Europsku uniju u budućnosti (do tri odgovora)?

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	EU 27	RH
Unutarnje tržište	15% (13%)	26% (30%)
Kulturna politika	6% (8%)	4% (6%)
Europska vanjska politika	17% (16%)	14% (14%)

Europska obrambena politika	15% (12%)	10% (9%)
Pitanja vezana uz useljavanje	33% (29%)	11% (7%)
Europska obrazovna politika	14% (14%)	12% (11%)
Pitanja vezana uz okoliš	33% (34%)	17% (25%)
Energetska pitanja	27% (25%)	10% (15%)
Solidarnost sa siromašnijim regijama	20% (17%)	39% (39%)
Znanstvena istraživanja	15% (13%)	9% (12%)
Društvena pitanja	26% (25%)	44% (33%)
Borba protiv zločina	36% (33%)	54% (43%)
Ništa od toga (spontano)	1% (2%)	1% (1%)
Nešto drugo (spontano)	1% (1%)	0% (0%)
Ne zna	4% (6%)	5% (7%)

Borba protiv zločina za hrvatske je ispitanike daleko najvažnije pitanje na koje bi se europska integracija morala usredotočiti i u to je sada uvjereno čak devet indeksnih bodova više ispitanika nego proljetos. I za europske je ispitanike, iako za čak 18 bodova manje od hrvatskih, ona sada s drugoga izbila na prvo mjesto, pretekavši proljetos prva pitanja okoliša, s kojima su se sada po bodovima izjednačila useljenička pitanja. Hrvati na drugo mjesto, s 11 bodova više nego proljetos, stavljaju društvena pitanja, a na treće, u postojanome postotku, solidarnost sa siromašnijim regijama.

Hrvatima je na četvrtome mjestu djelovanje unutarnjega tržišta EU, gdje Europljani smještaju energetska pitanja. Hrvatski ispitanici okoliš stavljaju tek na peto mjesto, i to njih sedam bodova manje nego projetos. Zanimljivo je da važnost energetike za EU shvaća tek desetina hrvatskih ispitanika, njih trećinu manje nego proljetos. Bod je više od njih, a četiri više nego proljetos, Hrvata koji shvaćaju važnost pitanja useljavanja za budućnost EU.

5. Obaviještenost

5.1 Obaviještenost o EU

Smatrate li da su ljudi u vašoj zemlji općenito dobro obaviješteni o političkim poslovima Europske Unije?

	EU 27	RH
Dobro su obaviješteni	18%	20%
Loše su obaviješteni	78%	77%
Ne zna	4%	3%

Zamalo četiri petine i hrvatskih i europskih ispitanika smatra da su o političkim poslovima EU loše obaviješteni. Zanimljivo je da prosječan Hrvat misli da je njegova obaviještenost ipak malo bolja od prosječnoga Europljanina.

5.2 Povjerenje u glasila

Koliko povjerenja imate u sljedeća glasila:

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	Naginje vjerovati		Naginje ne vjerovati		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Tisak	44% (47%)	34% (36%)	49% (48%)	60% (60%)	7% (5%)	6% (4%)
Radio	60% (66%)	52% (58%)	31% (28%)	41% (39%)	9% (6%)	7% (3%)
Televiziju	52% (58%)	50% (56%)	43% (37%)	45% (43%)	5% (5%)	5% (1%)
Internet	33% (39%)	32% (32%)	35% (35%)	31% (32%)	32% (26%)	37% (29%)

Povjerenje u tisak u proteklih je pola godine i u EU-u i u Hrvatskoj u padu, nakon što je u prethodnih pola godine bilo blago poraslo, a većina mu ispitanika – u Hrvatskoj čak tropetinska a u EU zamalo polovična – ne vjeruje.

Radio ponovno uživa najveće povjerenje na obje strane, iako se trend u posljednjih pola godine preokrenuo, pa je ono sada i u Hrvatskoj, i u EU u zamjetnome padu. Trend se preokrenuo i kada je u pitanju televizija, u koju povjerenje sada također opada, ali joj i dalje na obje strane vjeruje većina ispitanika.

U podatke na internetu povjerenje u Hrvatskoj stagnira, a u EU zamjetno pada. Na obje strane, međutim, znatno raste broj onih koji nisu načistu koliko tim podacima mogu vjerovati.

5.3 Količina obavijesti o EU

Govore li domaća glasila previše, dovoljno ili premalo o Europskoj uniji?

	Previše		Dovoljno		Premalo		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Televizija	6%	17%	39%	40%	48%	38%	7%	5%
Radio	4%	11%	35%	37%	46%	40%	15%	12%
Tisak	7%	13%	45%	43%	36%	34%	12%	10%
Internet	4%	8%	30%	30%	19%	17%	47%	45%

Europski ispitanici željniji su obavijesti o EU od hrvatskih; Hrvata koji misle da ima previše obavijesti o EU u tisku i na radiju, a posebice na televiziji, zamjetno je više nego Europljana, iako su takvi ipak u velikoj manjini u odnosu na one koji misle da obavijesti o EU u glasilima ima dovoljno ili premalo. Dok u EU pretežu oni koji misle da je obavijesti o EU na televiziji premalo, u Hrvatskoj pretežu oni koji smatraju da ih ima dovoljno. Relativna većina i hrvatskih i europskih ispitanika želi više obavijesti o EU na radiju. U tisku, smatra relativna većina i Hrvata i Europljana, obavijesti o EU ima dovoljno, no, ipak je više od trećine i jednih i drugih koji bi o EU željeli više čitati.

Glede interneta, mišljenja hrvatskih i europskih ispitanika se poklapaju: većina ne zna što bi odgovorila, a među preostalima pretežu oni koji smatraju da obavijesti o EU ima dovoljno, dok su oni koji ih žele više znatno brojniji od onih koji bi o EU željeli manje obavijesti.

5.4 Kakvoća obavijesti o EU

Predstavljaju li domaća glasila Europsku uniju previše pozitivno, objektivno, ili previše negativno?

	Previše pozitivno		Objektivno		Previše negativno		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Televizija	15%	48%	53%	38%	13%	4%	19%	10%
Radio	11%	37%	51%	40%	10%	4%	28%	19%
Tisak	12%	39%	51%	39%	13%	6%	24%	16%
Internet	6%	21%	33%	28%	6%	3%	55%	48%

Dok iznadpolovična većina europskih ispitanika smatra da i televizija, i radio i tisak objektivno predstavljaju Europsku uniju, relativna većina Hrvata smatra da je televizija predstavlja previše pozitivno, radio objektivno, a kod tiska su se podijelili između ta dva odgovora. Glede interneta, većina i jednih i drugih ispitanika ne zna što bi odgovorila, dok kod preostalih na obje strane pretežu oni koji misle da se EU na internetu objektivno predstavlja.

6. Profili

6.1 Privrženost životnoj okolini

Koliko ste privrženi svojoj životnoj okolini?

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	Privržen		Nije privržen		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Gradu ili selu	87% (86%)	92% (94%)	13% (13%)	7% (6%)	0% (1%)	1% (0%)
Zemlji	91% (91%)	92% (95%)	9% (8%)	7% (5%)	0% (1%)	1% (0%)
Europskoj uniji	49% (53%)	30% (32%)	48% (44%)	66% (66%)	3% (3%)	4% (2%)

I hrvatski i europski ispitanici vrlo su privrženi mjestu u kojemu žive – Hrvati pet indeksnih bodova više od Europljana. No, dok u Europljana ta privrženost malo raste, u Hrvata opada. Još su izrazitije i jedni i drugi privrženi svojoj domovini – Hrvati bod više od prosječnoga Europljanina. Od proljetos se privrženost Hrvata domovini, međutim, smanjila za tri indeksna boda, bod više nego privrženost mjestu u kojemu žive. Dok je zamalo polovica europskih ispitanika privržena i Europskoj uniji, u Hrvata je dvije trećine onih koji joj nisu privrženi. Od proljeća se broj EU-u privrženih europskih ispitanika, međutim, smanjio za četiri boda, koji su se prelili u neprivržene; hrvatskih se, pak, smanjio za dva boda, koji su prešli među one koji ne znaju što bi odgovorili.

6.2 Politička opredijeljenost

Kamo se smještate prema političkom opredjeljenju na ljestvici slijeva nadesno?

(U zagradama su postotci iz istraživanja proljetos)

	EU 27	RH
Nalijevo	27% (27%)	25% (25%)
U središte	35% (33%)	32% (37%)

Nadesno	20% (20%)	21% (19%)
Odbija odgovoriti	7% (9%)	7% (6%)
Ne zna	11% (11%)	15% (13%)

Prema političkome opredjeljenju, hrvatski se ispitanici gotovo i ne razlikuju od europskih. Prevladava političko središte, pa ljevica, a za njome desnica. U Hrvata je malo manje lijevo usmjerenih a neznatno više desno usmjerenih nego u EU. No, dok je u EU broj ispitanika koji se opredjeljuju za političko središte u blagome porastu, u Hrvatskoj ih je sada čak pet indeksnih bodova manje nego proljetos. Broj desno usmjerenih i onih koji odbijaju odgovoriti na ovo pitanje porastao je u međuvremenu za po bod, a dva je boda više onih koji ne znaju kako bi se opredijelili.

6.3 Posjedovanje dobara

Koja od sljedećih dobara posjedujete?

	EU 27	RH
Fiksni telefon	74% (75%)	89% (88%)
Mobilni telefon	81% (81%)	75% (75%)
Televizor	98% (97%)	99% (97%)
DVD player	70% (68%)	67% (62%)
CD player	67% (66%)	59% (61%)
Računalo	61% (61%)	51% (50%)
Pristup internetu kod kuće	50% (49%)	43% (41%)
Automobil	72% (71%)	74% (73%)
Stan ili kuću koji su otplaćeni	45% (45%)	79% (80%)
Stan ili kuću koje se još otplaćuje	26% (25%)	13% (11%)
Ništa od toga (spontano)	0% (0%)	0% (0%)
Ne zna	0% (1%)	1% (2%)

Fiksnu telefonsku liniju sada ima indeksni bod manje Europljana, a bod više Hrvata nego proljetos. Posjedovanje fiksnoga telefona u zemljama članicama EU-a jako

varira i ne govori o njihovoj gospodarskoj razvijenosti. Dok ga u Švedskoj, na primjer, posjeduje 99 posto ispitanika, u Nizozemskoj 97, a u Sloveniji 82 posto, u Austriji ga ima tek 55, a u Finskoj 44 posto, manje nego u Rumunjskoj (46 posto). Bolje je mjerilo prodor mobilne telefonije, prema kojemu se Hrvatska može usporediti s Grčkom; manje mobitela od Hrvata u EU prosječno imaju samo Rumunji, Bugari i Poljaci.

Broj Hrvata koji posjeduju DVD player u proteklih je pola godine porastao za čak pet indeksnih bodova i približio se prosjeku EU, dok je CD playera u Hrvata sada nešto manje nego proljetos. Malo je porastao i postotak Hrvata koji posjeduju računalo, kao i onih s pristupom internetu od kuće, ali oba su postotka i dalje zamjetno ispod prosjeka EU. Razlika u odnosu na susjednu Sloveniju, gdje računalo posjeduje 70, a od kuće se na internet spaja 61 posto ispitanika, još je izrazitija, ali u tome Hrvatska vodi pred svim ostalim novim zemljama članicama osim Estonije (61%), te Češke (45%) koja nas je od proljetos pretekla, ali i pred starim članicama Italijom i Španjolskom (38%) Portugalom (33%), te Grčkom (27%).

Podatak o posjedovanju automobila ne govori samo o razvijenosti zemlje nego i o životnim navikama i razvijenosti javnoga prijevoza. U Hrvatskoj je automobila po stanovniku malo više od europskoga prosjeka, jednako koliko u Danskoj, a više nego u svim novim zemljama članicama osim Slovenije (88%). Od starih članica prema broju automobila po stanovniku za Hrvatskom zaostaju Portugal (65%), Španjolska (68%), Grčka (71%), ali i bogato Ujedinjeno Kraljevstvo (71%).

U Hrvatskoj vlastitu kuću ili stan koje su već otplatili ili još otplaćuju posjeduje 92 posto stanovnika, bod više nego proljetos, što je 21 bod više od europskoga prosjeka. To ukazuje kako na veću vezanost Hrvata uz mjesto na kojem žive, tako i na u Hrvatskoj još nerazvijeno tržište stanova za najam, što oboje objašnjava malu pokretljivost radne snage.

Zaključak

Broj Hrvata koji EU doživljavaju pozitivno je u porastu i premašio je trećinu ispitanika, te su oni sada u zamjetnome vodstvu pred sve manjim brojem onih koji je vide negativno. Neodlučni, međutim, pretežu.

U hrvatskih ispitanika i dalje prevladava zbunjenost prema onome što im članstvo u Europskoj uniji donosi. Povjerenje u EU pada, kao i u Europsku središnju banku, dok povjerenje u Europsku komisiju, Europski parlament i u Vijeće EU raste. Povjerenje u EU i središnje europske ustanove ostaje na znatno višoj razini nego povjerenje u Vladu i u Sabor.

Dvostruko je više Hrvata koji vjeruju da stvari u EU idu dobro od onih koji misle da idu loše, dok kretanje stvari u Hrvatskoj vide upravo suprotno. Iako se zabrinutost Hrvata zbog nezposlenosti iz istraživanja u istraživanje smanjuje, ona je i dalje prva na popisu briga. Na drugome je mjestu zločin, s obrnutim trendom – iz istraživanja u istraživanje zabrinjava sve više ispitanika. Zabrinutost zbog gospodarskoga stanja u zemlji se smanjuje, a raste izbog mirovina i inflacije.

Pozitivno na EU gleda tek nešto više od trećine Hrvata, a pretežu oni koji se ne mogu odlučiti. Gotovo je jednak i raspored odgovora na pitanje je li članstvo Hrvatske u EU dobro ili loše, iako relativna većina Hrvata ipak od članstva očekuje dobrobit za svoju zemlju.

Hrvati se ne razlikuju mnogo od prosjeka EU 27 u tome kakvu Uniju žele. I jedni i drugi u znatnoj većini podupiru zajedničke europske politike, iako se ta potpora u proteklih pola godine malo smanjila, a povećao se broj neodlučnih. Međutim, kada ih se konkretno pita, iznadpolovična većina Hrvata željela bi na zajedničkoj razini voditi samo borbu protiv terorizma, politiku useljavanja, znanost i istraživanja, te pomoć nerazvijenijim regijama, dok bi relativna većina na toj razini vodila i energetska politiku, a sve bi ostalo zadržali u mjerodavnosti nacionalnih vlada.

Najeurooptimističnija je regija u Hrvatskoj ponovno je Lika i Banovina, gdje je broj eurooptimista nastavio snažno rasti, dok euroskeptici sada pretežu samo u Istri, Rijeci i Gorskom kotaru. Među studentima je u proteklih pola godine s 27 na čak 41% porastao broj onih koji smatraju da je članstvo u EU za Hrvatsku dobro, dok se s 24 na 16% smanjio broj onih koji misle suprotno.

Više od tri četvrtine hrvatskih ispitanika smatra da su o EU loše obaviješteni, po čemu se ne razlikuju mnogo od građana EU. Više od trećine ih želi više obavijesti o EU u glasilima.

"STANDARD EUROPE 68 TECHNICAL SECTION

Between the 22nd of September and the 3rd of November 2007, TNS Opinion & Social conducted a telephone survey between Taylor Nelson Sofres and EOS Group Europe, carried out via 681 of the EUROPE, one of the EUROPEAN COMMISSION Directorate General for Communication "Research and Public Affairs".

The STANDARD EUROPE 68 is a survey of 681 and covers the population of the representative of the European Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The STANDARD EUROPE 68 has also been conducted in the candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the total population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are in these countries and have sufficient knowledge of the national language to answer the questionnaire. The basis sample is applied nationally as a multi-stage random probability one-stage country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to the population size (proportional to the average of the country) and by population density.

In order to select the sampling points, several systems have been used, from each of the administrative regional units "after ratification by individual unit and type of area. They thus represent the heterogeneity of the countries surveyed according to the ECSTAT NUTS (Equivalent) and according to the distribution of the population and the respective characteristics of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedure from the initial address. In each household, the respondent was drawn at random (following the "dossiers by telephone"). All interviews were conducted face-to-face in the respondent's home and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CATI (Computer Assisted Personal Interview) was used in the countries where this technique was available.

ABBREVS	COUNTRIES	INSTITUTION	N° INTERVI	FIELDWORK DATES	POPULATION
BE	Belgium	TNS Inso	1.22	2/5/2007 2/10/2007	8.50.94
BG	Bulgaria	TNS BBSS	977	2/5/2007 1/10/2007	6.71.99
CZ	Czech Rep.	TNS SA	1.06	2/5/2007 1/50/2007	8.71.10
DK	Denmark	TNS IQX	99	3/5/2007 0/31/2007	4.71.80
DE	Germany	TNS Best	1.09	2/5/2007 1/70/2007	6.46.68
EE	Estonia	Emor	1.12	2/7/2007 2/20/2007	87.94
EL	Greece	TNS CAP	1.00	2/5/2007 1/70/2007	8.98.66
ES	Spain	TNS Demoscopi	1.00	2/5/2007 2/10/2007	3.72.42
FR	France	TNS Sofres	1.35	2/5/2007 2/10/2007	4.01.6.9
IE	Ireland	TNS MRB	1.07	2/5/2007 2/10/2007	3.89.75
IT	Italy	TNS Abacus	1.45	2/5/2007 1/70/2007	4.89.5.9
CY	Rep. Cyprus	Synov	500	2/5/2007 2/20/2007	56.52
CY/Cc	Turk. Cypriot Com.	KADI	500	2/5/2007 1/60/2007	157.01
LV	Latvia	TNS Latvia	1.05	2/5/2007 2/20/2007	1.78.96
LT	Lithuania	TNS Lithuania	1.16	2/5/2007 1/50/2007	2.08.61
LU	Luxembourg	TNS ReS	502	2/5/2007 2/20/2007	34.97
HU	Hungary	TNS Hyng	1.00	2/7/2007 2/40/2007	8.03.79
MT	Malta	MSCO	500	2/5/2007 1/80/2007	321.14
NL	Netherlands	TNS PO	1.05	2/5/2007 2/20/2007	1.33.00
AT	Austria	Österreichs Gallup Institut	1.05	2/5/2007 1/50/2007	6.48.36
PL	Poland	TNS OBOP	1.00	2/5/2007 1/70/2007	3.16.88
PT	Portugal	TNS EUTOTES	1.00	2/5/2007 2/10/2007	8.80.15
RO	Romania	TNS CSOP	1.00	2/5/2007 1/80/2007	1.87.3.9
SI	Slovenia	RVLUS	1.09	2/5/2007 2/10/2007	1.20.37
SK	Slovakia	TNS SASK	1.36	2/5/2007 1/10/2007	4.16.38
FI	Finland	TNS IQX	1.33	2/5/2007 2/10/2007	4.48.76
SE	Sweden	TNS GALL	1.08	2/5/2007 2/10/2007	7.86.78
UK	United Kingdom	TNS UK	1.40	2/5/2007 2/10/2007	4.78.5.8
HR	Croatia	Pls	1.00	2/5/2007 2/10/2007	3.22.08
TR	Turkey	TNS AR	1.04	2/5/2007 2/10/2007	4.78.8.0
FM	Former Yugoslav Republic of Macedonia	TNS Ba	1.09	2/5/2007 0/30/2007	1.96.67
TOTAL			3081	2/5/2007 0/31/2007	46.02.8E

For each county comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistical offices. For all countries we used a rational weighting procedure, using marginal and intended weighting, was carried out based on this universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the weighting procedure. For international weighting (i.e. EU averages, TNS Opinion & Social) the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistical offices. The application of the weighting procedure is detailed below.

Results are provided as estimates, the accuracy of which is determined by the sample size and on the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, there is a percentage variation within the following confidence limits:

Observed percentages	10% to 20%	20% to 30%	30% to 40%	40% to 50%	50%
Confidence limits	± 4 points	± 3 points	± 2 points	± 2 points	± 1 point

A	Vaš broj istraživanja (101-105)	
	EB67.3 A	
B	Kod zemlje (106-107)	
	EB67.3 B	
C	Naš broj istraživanja (108-110)	
	EB67.3 C	
D	Broj ankete (111-116)	
	EB67.3 D	
E	Verzija upitnika (117)	
	A	1
	B	2
	EB67.3 E	
	PITAJ BROJ 28 SAMO U TURSKOJ	
	PITAJ BROJ 29 SAMO U HRVATSKOJ	
	PITAJ BROJ 30 SAMO U TURSKOJ CIPARSKOJ ZAJEDNICI	
	PITAJ BROJ 31 SAMO U MAKEDONIJI	
Q1	Koje je Vaše državljanstvo? Molim navedite sve države čiji ste državljanin	
	MOGUĆE VIŠE ODGOVORA	
		(138-170)
	Belgija	1,
	Danska	2,
	Njemačka	3,
	Grčka	4,
	Španjolska	5,
	Francuska	6,
	Irska	7,
	Italija	8,
	Luksemburg	9,
	Nizozemska	10,
	Portugal	11,
	Velika Britanija	12,
	Austrija	13,
	Švedska	14,
	Finska	15,
	Cipar (južni)	16,
	Češka Republika	17,
	Estonija	18,
	Mađarska	19,
	Latvija	20,
	Litva	21,
	Malta	22,
	Poljska	23,
	Slovačka	24,
	Slovenija	25,
	Bugarska	26,
	Rumunjska	27,
		28,
	Hrvatska	29,
		30,
		31,
	Ostale zemlje	32,
	NZ	33,
	EB67.3 Q1	
	AKO "OSTALE ZEMLJE" ILI "NZ" ZAVRŠI ANKETU	
	PITAJ QA1 DO QA16 U EU27 + TR + HR + CY (tcc) + FYROM	

QA1 Kad ste u društvu svojih prijatelja, koliko često raspravljate o politici – je li to često, povremeno ili nikada?

	(171)
Često	1
Povremeno	2
Nikada	3
Ne zna	4

EB67.2 QA1

QA2 Kad imate čvrst stav o nekoj temi, dogodi li Vam se da nastojite uvjeriti svoje prijatelje, rodbinu ili kolege na poslu u ispravnost svog stava? Događa li se to ...?

(PROČITAJ)

	(172)
Često	1
Povremeno	2
Rijetko	3
Nikada	4
Ne zna	5

EB67.2 QA2

QA3 Sveukupno gledajući, jeste li svojim životom vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, ne naročito zadovoljni ili niste uopće zadovoljni?

(PROČITAJ)

	(173)
Vrlo zadovoljan	1
Prilično zadovoljan	2
Ne naročito zadovoljan	3
Uopće nisam zadovoljan	4
Ne zna	5

EB67.2 QA3

QA4: NE PITAJ ODGOVOR 1 U CY (tcc) - PITAJ ODGOVOR 2 SAMO U CY (tcc)

QA4 Kako biste procijenili trenutno stanje svakog od sljedećih?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Vrlo dobro	Prilično dobro	Prilično loše	Vrlo loše	Ne zna
(174)	1 Stanje u hrvatskom gospodarstvu	1	2	3	4	5
(175)	2	1	2	3	4	5
(176)	3 Stanje u europskom gospodarstvu	1	2	3	4	5
(177)	4 Stanje sa zaposlenjem u Hrvatskoj	1	2	3	4	5
(178)	5 Stanje s okolišem u Hrvatskoj	1	2	3	4	5
(179)	6 Stanje sa socijalnom pomoći u Hrvatskoj	1	2	3	4	5

EB67.2 QA49 (ITEM 1 AND 2) - EB66.1 QA51 (ITEMS 3 - 6)

QA5: NE PITAJ ODGOVOR 2 I 5 U CY (tcc) - PITAJ ODGOVOR 3 I 6 SAMO U CY (tcc)

QA5 Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti bolji, lošiji ili isti što se tiče...?

	(PROČITAJ)	BOLJI	LOŠIJI	ISTI	NE ZNA
(180)	1 Vašeg života općenito	1	2	3	4
(181)	2 Ekonomske situacije u Hrvatskoj	1	2	3	4
(182)	3	1	2	3	4
(183)	4 Financijske situacije u Vašem kućanstvu	1	2	3	4
(184)	5 Zaposlenja u Hrvatskoj	1	2	3	4
(185)	6	1	2	3	4
(186)	7 Vaše osobne situacije na poslu	1	2	3	4
(187)	8 Ekonomske situacije u EU	1	2	3	4

EB67.2 QA4					
NE PITAJ QA6a U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA6b					
QA6a	Prema Vašem mišljenju, koja su dva najveća problema s kojima se Hrvatska trenutno suočava?				
(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)					
					(188-203)
Kriminal					1,
Ekonomska situacija					2,
Rast cijena/inflacija					3,
Oporezivanje					4,
Nezaposlenost					5,
Terorizam					6,
Obrana/vanjski poslovi					7,
Stambena pitanja					8,
Imigracija					9,
Sustav zdravstvene zaštite					10,
Obrazovni sustav					11,
Mirovine					12,
Zaštita okoliša					13,
Pitanja vezana uz energetiku					14,
Ostalo (NE ČITAJ)					15,
Ne zna					16,
EB67.2 QA18a					
QA6b					
					(204-219)
					1,
					2,
					3,
					4,
					5,
					6,
					7,
					8,
					9,
					10,
					11,
					12,
					13,
					14,
					15,
					16,
EB67.2 QA18b					
PITAJ SVE					
QA7	Prema Vašem mišljenju, općenito govoreći idu li stvari trenutačno u dobrom ili lošem smjeru u ...?				
(JEDAN ODGOVOR U RETKU)					
	(PROČITAJ)	Stvari idu u dobrom smjeru	Stvari idu u lošem smjeru	Niti u dobrom niti u lošem smjeru (NE ČITAJ)	NZ
(220)	1 Hrvatskoj	1	2	3	4
(221)	2 Europskoj uniji	1	2	3	4
EB66.1 QA5					
QA8: NE PITAJ ODGOVORE 5,7,11 I 12 U CY (tcc)					
QA8	Sada bih Vas želio/la pitati o tome koliko vjerujete nekim institucijama. Molim Vas da mi za svaku od sljedećih institucija kažete jeste li joj skloni vjerovati ili joj niste skloni vjerovati?				
	(PROČITAJ)	SKLON VJEROVATI	SKLON NE VJEROVATI	NE ZNA	

EB67.2 QA4					
NE PITAJ QA6a U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA6b					
QA6a	Prema Vašem mišljenju, koja su dva najveća problema s kojima se Hrvatska trenutno suočava?				
(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)					
					(188-203)
Kriminal					1,
Ekonomska situacija					2,
Rast cijena/inflacija					3,
Oporezivanje					4,
Nezaposlenost					5,
Terorizam					6,
Obrana/vanjski poslovi					7,
Stambena pitanja					8,
Imigracija					9,
Sustav zdravstvene zaštite					10,
Obrazovni sustav					11,
Mirovine					12,
Zaštita okoliša					13,
Pitanja vezana uz energetiku					14,
Ostalo (NE ČITAJ)					15,
Ne zna					16,
EB67.2 QA18a					
QA6b					
					(204-219)
					1,
					2,
					3,
					4,
					5,
					6,
					7,
					8,
					9,
					10,
					11,
					12,
					13,
					14,
					15,
					16,
EB67.2 QA18b					
PITAJ SVE					
QA7	Prema Vašem mišljenju, općenito govoreći idu li stvari trenutačno u dobrom ili lošem smjeru u ...?				
(JEDAN ODGOVOR U RETKU)					
	(PROČITAJ)	Stvari idu u dobrom smjeru	Stvari idu u lošem smjeru	Niti u dobrom niti u lošem smjeru (NE ČITAJ)	NZ
(220)	1 Hrvatskoj	1	2	3	4
(221)	2 Europskoj uniji	1	2	3	4
EB66.1 QA5					
QA8: NE PITAJ ODGOVORE 5,7,11 I 12 U CY (tcc)					
QA8	Sada bih Vas želio/la pitati o tome koliko vjerujete nekim institucijama. Molim Vas da mi za svaku od sljedećih institucija kažete jeste li joj skloni vjerovati ili joj niste skloni vjerovati?				
	(PROČITAJ)	SKLON VJEROVATI	SKLON NE VJEROVATI	NE ZNA	

		(255)	(256)
(PROČITAJ)		QA11a	QA11b
		U Hrvatskoj	U Europskoj uniji
	Vrlo zadovoljan	1	1
	Prilično zadovoljan	2	2
	Ne naročito zadovoljan	3	3
	Potpuno nezadovoljan	4	4
	Ne zna	5	5
EB65.2 Q34a & b			
QA12a			
		(257)	
		1	
		2	
		3	
		4	
EB67.2 QA9a			
QA13a			
		(258)	
		1	
		2	
		3	
EB67.2 QA10a			
PITAJ QA12b i QA13b SAMO u FYROM, TR i HR - EU27 IDU NA QA14 - CY (tcc) IDE NA QA12c			
QA12b	Općenito govoreći, mislite li da će članstvo Hrvatske u Europskoj uniji biti?		
	(PROČITAJ)		
		(259)	
	Dobra stvar	1	
	Loša stvar	2	
	Niti dobra niti loša	3	
	Ne zna	4	
EB67.2 QA9b			
QA13b	Kad se sve zbroji, biste li rekli da će Hrvatska imati koristi od članstva u Europskoj uniji ili neće?		
		(260)	
	Imat će koristi	1	
	Neće imati koristi	2	
	Ne zna	3	
EB67.2 QA10b			
QA12c			
		(261)	
		1	
		2	
		3	
		4	
EB67.2 QA9c			
QA13c			

		(262)	
		1	
		2	
		3	
EB67.2 QA10c			
PITAJ SVE			
QA14	Općenito gledajući, izaziva li Europska unija u Vama vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu?		
		(263)	
	Vrlo pozitivnu	1	
	Prilično pozitivnu	2	
	Neutralnu	3	
	Prilično negativnu	4	
	Vrlo negativnu	5	
	Ne zna	6	
EB67.2 QA11			
QA15	Jeste li čuli za... ?		
	(PROČITAJ)	DA	NE NE ZNA
(264)	1 Europski parlament	1	2 3
(265)	2 Europsku komisiju	1	2 3
(266)	3 Vijeće Europske unije	1	2 3
	4 Sud pravde Europskih zajednica	1	2 3
(267)	5 Europskog pravobranitelja	1	2 3
(268)	6 Europsku središnju banku	1	2 3
(269)	7 Europski revizijski sud	1	2 3
(270)	8 Odbor regija Europske unije	1	2 3
(271)	9 Odbor za ekonomska i socijalna pitanja Europske unije	1	2 3
(272)			
EB67.2 QA13 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA18 (ITEMS 4-5, 7-9)			
QA16	I još mi recite za svako od njih, jeste li mu skloni vjerovati ili mu niste skloni vjerovati?		
	PROČITAJ	SKLON VJEROVATI	NIJE SKLON VJEROVATI NE ZNA
(273)	1 Europski parlament	1	2 3
(274)	2 Europska komisija	1	2 3
(275)	3 Vijeće Europske unije	1	2 3
	4 Sud pravde Europskih zajednica	1	2 3
(276)	5 Europski pravobranitelj	1	2 3
(277)	6 Europska središnja banka	1	2 3
(278)	7 Europski revizijski sud	1	2 3
(279)	8 Odbor regija Europske unije	1	2 3
(280)	9 Odbor za ekonomska i socijalna pitanja Europske unije	1	2 3
(281)			
EB67.2 QA15 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA19 (ITEMS 4-5, 7-9)			
PITAJ QA17 DO QA19 U EU27 + TR + HR +CY(tcc) + FYROM			
QA17	Molim Vas da mi za svaku od sljedećih izjava vezanih uz Europsku uniju kažete da li ju smatrate točnom ili netočnom.		
	(PROČITAJ)	TOČNO	NETOČNO NE ZNA
(404)	1 Europska unija trenutno ima petnaest zemalja članica	1	2 3
	2 Svaki šest mjeseci druga zemlja članica preuzima predsjedavanje Vijećem Europske unije	1	2 3
(405)	3 Euro zona se trenutno sastoji od 12 zemalja članica	1	2 3
(406)			
EB67.2 QA17 (ITEMS 1, 2)			

QA18a					
	(407)				
		1			
		2			
		3			
	EB67.2 QA44a				
QA18b					
	(408)				
		1			
		2			
		3			
		4			
		5			
	EB67.2 QA44b				
QA18c					
	(409)				
		1			
		2			
		3			
	EB67.2 QA44c				
QA18d					
	(410)				
		1			
		2			
		3			
		4			
		5			
	EB67.2 QA44d				
	PITAJ SVE U EU27 + TR + HR +CY(tcc) + FYROM				
QA19	Općenito govoreći, smatrate li da su u Hrvatskoj ljudi dobro informirani ili ne o europskim političkim pitanjima?				
	(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)				
	(411)				
	Vrlo dobro informirani	1			
	Prilično dobro informirani	2			
	Ne naročito informirani	3			
	Uopće nisu informirani	4			
	NZ	5			
	EB67.2 QA22a (FILTER MODIFIED)-QUESTION ASKED TO A HALF OF THE SAMPLE				
QC1	Općenito govoreći, mislite li da hrvatski mediji govore previše, u dovoljnoj mjeri ili premalo o Europskoj uniji?				
	(JEDAN ODGOVOR U RETKU)				
	(PROČITAJ)	Previše	U dovoljnoj mjeri	Premalo	Ne zna
(412)	1 Televizija	1	2	3	4
(413)	2 Radio	1	2	3	4
(414)	3 Tisak	1	2	3	4
(415)	4 Web stranice	1	2	3	4
	EB65.2 QA21 TREND MODIFIED				

QC2	Smatrate li da hrvatski mediji prikazuju Europsku uniju previše pozitivno, objektivno ili previše negativno?
-----	--

(JEDAN ODGOVOR U RETKU)

(PROČITAJ)	Previše pozitivno	Objektivno	Previše negativno	Ne zna
------------	-------------------	------------	-------------------	--------

(416)	1	Televizija	1	2	3	4
(417)	2	Radio	1	2	3	4
(418)	3	Tisak	1	2	3	4
(419)	4	Web stranice	1	2	3	4

EB65.2 QA22 TREND MODIFIED

PITAJ REDAK 10 U VERZIJI UPITNIKA A, A REDAK 11 I 12 U VERZIJI UPITNIKA B

NE PITAJ QA20a U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA20b

QA20a	Za svako od sljedećih područja, smatrate li da bi odluke trebala donositi hrvatska Vlada ili bi se odluke trebale donositi zajednički u Europskoj uniji?
-------	--

PROČITAJ - ROTIRAJ	HRVATSKA VLADA	ZAJEDNIČKI U EUROPSKOJ UNIJI	NZ
--------------------	----------------	------------------------------	----

(420)	1	Borba protiv kriminala	1	2	3
(421)	2	Porezna politika	1	2	3
(422)	3	Borba protiv nezaposlenosti	1	2	3
(423)	4	Borba protiv terorizma	1	2	3
(424)	5	Obrana i vanjski poslovi	1	2	3
(425)	6	Imigracija	1	2	3
(426)	7	Sustav obrazovanja	1	2	3
(427)	8	Mirovine	1	2	3
(428)	9	Zaštita okoliša	1	2	3
(429)	10	(VERZIJA UPITNIKA A) Zdravstvena i socijalna zaštita	1	2	3
(430)	11	(VERZIJA UPITNIKA B) Zdravstvena zaštita	1	2	3
(431)	12	(VERZIJA UPITNIKA B) Socijalna zaštita	1	2	3
(432)	13	Poljoprivreda i ribarstvo	1	2	3
(433)	14	Zaštita potrošača	1	2	3
(434)	15	Znanstvena i tehnološka istraživanja	1	2	3
(435)	16	Pomoć regijama s ekonomskim poteškoćama	1	2	3
(436)	17	Energetika	1	2	3
(437)	18	Konkurentnost	1	2	3
(438)	19	Prijevoz	1	2	3
(439)	20	Gospodarstvo	1	2	3
(440)	21	Suzbijanje inflacije	1	2	3

EB67.2 QA20a TREND MODIFIED

QA20b	
-------	--

(441)	1		1	2	3
(442)	2		1	2	3
(443)	3		1	2	3
(444)	4		1	2	3
(445)	5		1	2	3
(446)	6		1	2	3
(447)	7		1	2	3
(448)	8		1	2	3
(449)	9		1	2	3
	10		1	2	3
(450)					
(451)	11		1	2	3
(452)	12		1	2	3
(453)	13		1	2	3
(454)	14		1	2	3
(455)	15		1	2	3
	16		1	2	3
(456)					
(457)	17		1	2	3

(458)	18		1	2	3
(459)	19		1	2	3
(460)	20		1	2	3
(461)	21		1	2	3

EB67.2 QA20b TREND MODIFIED

PITAJ SVE

QA21	Za svaki od sljedećih problema u Hrvatskoj, mislite li da Europska unija igra pozitivnu, negativnu ili niti pozitivnu niti negativnu ulogu?
------	---

	PROČITAJ	POZITIVN U ULOGU	NEGATIVN U ULOGU	NITI POZITIVN U NITI NEGATIVN U ULOGU	NE ZNA
--	----------	---------------------	---------------------	---	--------

(462)	1	Suzbijanje kriminala	1	2	3	4
(463)	2	Javni prijevoz	1	2	3	4
(464)	3	Ekonomska situacija	1	2	3	4
(465)	4	Rast cijena/inflacija	1	2	3	4
(466)	5	Oporezivanje	1	2	3	4
(467)	6	Suzbijanje nezaposlenosti	1	2	3	4
(468)	7	Borba protiv terorizma	1	2	3	4
(469)	8	Obrana i vanjski poslovi	1	2	3	4
(470)	9	Stambena pitanja	1	2	3	4
(471)	10	Imigracija	1	2	3	4
(472)	11	Sustav zdravstvene zaštite	1	2	3	4
(473)	12	Obrazovni sustav	1	2	3	4
(474)	13	Mirovine	1	2	3	4
(475)	14	Zaštita okoliša	1	2	3	4

EB65.2 QA29

QA22	Što mislite o sljedećim izjavama? Molim Vas da mi za svaku izjavu kažete jeste li za ili protiv nje
------	---

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	ZA	PROTIV	NE ZNA
--	----------------------	----	--------	--------

(476)	1	Europska monetarna unija s jednom jedinstvenom valutom, eurom	1	2	3
(477)	2	Jedinstvena zajednička vanjska politika zemalja članica Europske unije prema ostalim zemljama	1	2	3
(478)	3	Zajednička obrambena i sigurnosna politika među zemljama članicama Europske unije	1	2	3
(479)	4	Daljnje proširenje Europske unije koje bi u budućnosti uključivalo i druge zemlje	1	2	3
(480)	5	Veća brzina izgradnje Europe u jednoj grupi zemalja od one u ostalim zemaljama	1	2	3

EB67.2 QA27 TREND MODIFIED

QA23	Europska unija već ima Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku te Europsku sigurnosnu i obrambenu politiku. Sad se raspravlja o tome koliko daleko bi trebalo razvijati te dvije politike. Da li se Vi uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete sa svakom od sljedećih tvrdnji?
------	---

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	UGLAVNO M SE SLAŽEM	UGLAVNO M SE NE SLAŽEM	NE ZNA
--	----------------------	---------------------------	------------------------------	--------

(481)	1	Vanjska politika Europske unije trebala bi biti neovisna o vanjskoj politici Sjedinjenih Država	1	2	3
(482)	2	Europska unija bi trebala imati zajedničku imigracijsku politiku prema osobama koje dolaze izvan Europske unije	1	2	3

EB67.2 QA39 TREND MODIFIED

QA24	Biste li rekli da ste vrlo optimistični, donekle optimistični, donekle pesimistični ili vrlo persimistični što se tiče budućnosti Europske unije?
------	---

(MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(483)
Vrlo optimističan	1
Donekle optimističan	2
Donekle pesimističan	3
Vrlo pesimističan	4
NZ	5

EB67.2 QA37

QA25	Europske integracije su se proteklih godina usredotočavale na različita pitanja. Prema Vašem mišljenju, na koje bi aspekte europske institucije trebale staviti pojačani naglasak u godinama koje nadolaze kako bi ojačale Europsku uniju u budućnosti?
------	---

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - ROTIRAJ - NAJVIŠE 3 ODGOVORA)

(484-498)

Unutrašnje tržište	1,
Kulturna pitanja	2,
Europsku vanjsku politiku	3,
Europsku obrambenu politiku	4,
Imigracijska pitanja	5,
Europsku obrazovnu politiku	6,
Pitanja zaštite okoliša	7,
Pitanja vezana uz energiju	8,
Solidarnost sa siromašnijim regijama	9,
Znanstvena istraživanja	10,
Socijalna pitanja	11,
Borba protiv kriminala	12,
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	13,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	14,
NZ	15,

EB67.2 QA41

DEMOGRAFIJA

D1	Kada se govori o politici, koriste se izrazi "lijevo" i "desno". Kako biste Vi opisali svoj politički stav služeći se ovom skalom?
----	--

(POKAŽI KARTICU) - (ANKETAR: NE POTIČI – AKO ISPITANIK OKLIJEVA, POKUŠAJ PONOVO)

(519-520)

1 LIJE VO	2	3	4	5	6	7	8	9	10 DES NO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Odbija odgovoriti (NE ČITAJ) 11

Ne zna 12

EB67.3 D1

NEMA PITANJA D2 DO D6

D7	Možete li mi reći što od sljedećeg najbolje odgovara Vašoj trenutnoj situaciji?
----	---

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

(521-522)

Udana/oženjen	1
Ponovno udana/oženjen	2
Neudana/neoženjen, živim s partnerom	3
Neudana/neoženjen, nisam nikad živio/živjela s partnerom	4
Neudana/neoženjen, prije sam živio/živjela s partnerom ali sam sada sam/a	5
Rastavljen/rastavljena	6
Živim odvojeno od partnera	7
Udovica/udovac	8
Nešto drugo (NE ČITAJ)	9
Ne želi odgovoriti (NE ČITAJ)	10

EB67.3 D7

D8	Koliko Vam je bilo godina kad ste završili s redovnim obrazovanjem?
----	---

(ANKETAR: AKO JE ODGOVOR "JOŠ STUDIRAM", KOD "00", AKO JE ODGOVOR "BEZ OSNOVNE ŠKOLE" ILI "NEDOVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA", KOD "01", AKO "ODBIJA", KOD "98", AKO "NE ZNA", KOD "99")

(523-524)

EB67.3 D8

NEMA PITANJA D9

D10	Spol.
-----	-------

(525)

Muški	1
Ženski	2

EB67.3 D10

D11	Koliko imate godina?		
	(526-527)		
EB67.3 D11			
NEMA PITANJA D12 DO D14			
PITAJ D15b SAMO AKO TRENUTNO NE RADI ZA PLAĆU - KODOVI 1 DO 4 U D15a			
D15a	Koje je Vaše trenutno zanimanje?		
D15b	Jeste li dosad radili kakav plaćeni posao? Koje Vam je bilo zadnje zanimanje?		
	(528-529)	(530-531)	
	D15a	D15b	
	SADAŠNJE ZANIMANJE	ZADNJE ZANIMANJE	
NIJE U AKTIVNOM RADNOM ODNOSU			
Odgovoran za redovitu kupnju i brigu o kućanstvu, trenutno nema nikakvo zanimanje, ne radi	1		
Student	2		
Nezaposlen ili trenutno bez posla	3		
U mirovini ili nesposoban za rad zbog bolesti	4		
SAMOSTALNO ZAPOSLENI			
Poljoprivrednik	5	5	
Ribar	6	6	
Stručnjaci (odvjetnici, zdravstveni djelatnici, računovođe, arhitekti, itd.)	7	7	
Vlasnici trgovina, obrtnici, ostali samostalno zaposleni	8	8	
Vlasnici firme, samostalno ili kao partneri	9	9	
ZAPOSLENI			
Zaposleni stručnjaci (liječnici, odvjetnici, računovođe, arhitekti, itd.)	10	10	
Viši menadžment, direktor ili visoki menadžment (izvršni direktor, generalni direktor, ostali direktori)	11	11	
Srednji menadžment, ostali menadžment (voditelj odjela, mlađi menadžer, nastavnik, tehničar)	12	12	
Zaposlenik koji uglavnom radi u uredu	13	13	
Zaposlenik, ali ne radi u uredu već putuje (trgovački putnici, vozači, itd.)	14	14	
Zaposlenik, ali ne u uredu već u uslužnom sektoru (bolnica, restoran, policija, vatrogasac, itd.)	15	15	
Nadzornik	16	16	
Kvalificirani fizički radnik	17	17	
Ostali (nekvalificirani) fizički radnici, posluž	18	18	
NIKAD NIJE RADIO ZA PLAĆU		19	
EB67.3 D15a D15b			
NEMA PITANJA D16 DO D24			
D25	Biste li rekli da živite u...?		
(PROČITAJ)			
	(532)		
ruralnom području ili selu	1		
malom ili srednje velikom gradu	2		
velikom gradu	3		
ne zna	4		
EB67.3 D25			
NEMA PITANJA D26 DO D39			
D40a	Možete li mi reći koliko osoba od 15 i više godina živi u Vašem kućanstvu, uključujući Vas?		
(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI)			
(533-534)			
EB67.3 D40a			
D40b	Možete li mi reći koliko djece mlađe od 10 godina živi u Vašem kućanstvu?		
(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI, AKO JE ODGOVOR "NITI JEDNO" ZAPIŠI KOD "00")			
(535-536)			
EB67.3 D40b			
D40c	Možete li mi reći koliko djece između 10 i 14 godina živi u Vašem kućanstvu?		

(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI - AKO JE ODGOVOR "NITI JEDNO" ZAPIŠI KOD "00")

(537-538)

--	--

EB67.3 D40c

D41 Jeste li rođeni ...?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(539)
u Hrvatskoj	1
u nekoj drugoj zemlji članici Europske unije	2
u Europi, ali ne u zemlji članici Europske unije	3
u Aziji, Africi ili Južnoj Americi	4
u Sjevernoj Americi, Japanu ili Oceaniji	5
Ne želi odgovoriti (NE ČITAJ)	6

EB67.3 D41

D42 Koja od slijedećih izjava najbolje odgovara Vašoj situaciji?

(POKAŽI KARTICU – PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(540)
Vaša majka i Vaš otac rođeni su u Hrvatskoj	1
Jedan od Vaših roditelja rođen je u Hrvatskoj, a drugi je rođen u nekoj drugoj zemlji članici Europske Unije	2
Vaša majka i Vaš otac rođeni su u zemlji članici Europske unije	3
Jedan od Vaših roditelja rođen je u Hrvatskoj, a drugi je rođen izvan Europske unije	4
Vaša majka i Vaš otac rođeni su izvan Europske unije	5
Ne zna/odbija odgovoriti (NE ČITAJ)	6

EB67.3 D42

D43a Imate li fiksnu telefonsku liniju u Vašem kućanstvu?

D43b Posjedujete li Vi osobno mobilni telefon?

	(541)	(542)
	D43a	D43b
	Fiksna linija	Mobilni telefon
Da	1	1
Ne	2	2

EB67.3 D43a D43b

NEMA PITANJA D44 DO D45

D46 Koje od slijedećih dobara posjedujete u kućanstvu?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

	(543-552)
Televizor	1,
DVD player	2,
Glazbeni CD player	3,
Osobno računalo	4,
Pristup Internetu	5,
Automobil	6,
Stan / Kuću koju ste otplatili	7,
Stan / Kuću koju još otplaćujete	8,
Ništa (NE ČITAJ)	9,
Ne zna	10,

EB67.3 D46

NEMA PITANJA D47 DO D48

(NE POMAŽI - ZABILJEŽI - MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA)

D49a Možete mi reći koje sve TV postaje gledate redovno, znači barem pet puta tjedno?

TV POSTAJE (NACIONALNI KODOVI)

30	2
----	---

(553,554-613)

HTV 1, HTV 2, RTL, NOVA TV, NET Nezavisna televizija, Z1, OTV, Kanal RI (RI TV), NIT Nezavisna Istarska TV, TV Nova (Pula), TV Dalmacija, SLO 1, SLO 2, Kanal A, POP TV, Federalna TV, OBN, Pink BiH, TV Pink (SiCG), RTV Srbija, RTV Cma Gora, Hallmark, HBO, Eurosport, RTL (Njemačka), RTL 2, PRO 7, DSF, RAI UNO, RAI DUE, ORF 1, CNN, MTV, Cartoon Network, Nešto drugo - zapiši, Niti jedan, Ne zna

EB65.2 D49a

(NE POMAŽI - ZABILJEŽI - MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA)

D49b Možete mi reći koje sve radio postaje slušate redovno, znači barem pet puta tjedno?

RADIO POSTAJE (NACIONALNI KODOVI)

30 2 (614,615-674)

Narodni radio, Otvoreni radio, Hrvatski radio 1. program, Hrvatski radio 2. program, Hrvatski radio 3. program, Radio 101, Radio Sljeme, Obiteljski radio, Radio Split, Radio Dalmacija, Radio Rijeka, Hrvatski katolički radio, Radio Banovina – Studio Glina, Radio BBR, Radio Kaj, Hrvatski radio Vukovar, Slavonski radio, Radio Plavi 9, Radio Koprivnica, Nešto drugo - zapiši, Niti jedan, Ne zna

EB64.2 D49b

(NE POMAŽI - ZABILJEŽI - MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA)

D49c Možete mi reći koje sve dnevne novine čitate redovno, znači barem tri puta tjedno?

DNEVNE NOVINE (NACIONALNI KODOVI)

30 2 (675,676-735)

Jutarnji list, Večernji list, Vjesnik, 24 sata, Novi list, Dnevnik, Glas Istre, Glas Slavonije, Slobodna Dalmacija, Karlovački list, Osječki dom, Sportske novosti, Zadarski list, Nešto drugo - zapiši, Niti jedan, Ne zna

EB64.2 D49c

(NE POMAŽI - ZABILJEŽI - MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA) - (UMETNI LISTU GLAVNIH WEB STRANICA U ZEMLJI + NEŠTO DRUGO)

D49d Možete mi reći koje sve web stranice redovno posjećujete, znači barem tri puta tjedno?

KODOVI WEB STRANICA (NACIONALNI KODOVI)

30 2 (736,737-796)

T-PORTAL.HR, NET.HR, INDEX.HR, MOJ-POSALO.NET, VECERNJI-LIST.HR, JUTARNJI.HR, 24SATA.HR, VIP.HR, OGLASNIK.HR, DNEVNIK.HR, BLOG.HR, POSALO.HR, MONITOR.HR, SPORTNET.HR, FORUM.HR, MUSIC.VIP.HR, PLIVAZDRAVLJE.HR, SLOBODNADALMACIJA.HR, NEKRETNINE.NET, RTL.HR, KLIK.HR, KUPIPRODAJ.NET, AUTI.HR, BUG.HR, CENTARNEKRETNINA.NET, BUSINESS.HR, BANKA.HR, 4KOTACA.NET, VJESNIK.HR, NOVILIST.HR, MAX.TPORTAL.HR, NACIONAL.HR, POGODAK.HR, Neka druga - zapiši, Niti jednu, Ne zna

	NEW
	ANKETNI PROTOKOL
P1	DATUM ANKETIRANJA
	(817-818) (819-820)
	<input type="text"/> <input type="text"/> DAN <input type="text"/> <input type="text"/> MJESEC
	EB67.3 P1
P2	TOČNO VRIJEME POČETKA ANKETE
	(ANKETAR: KORISTI 24 SATA)
	(821-822) (823-824)
	<input type="text"/> <input type="text"/> SAT <input type="text"/> <input type="text"/> MINUTA
	EB67.3 P2
P3	KOLIKO JE MINUTA TRAJALA ANKETA
	(825-827)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> MINUTA
	EB67.3 P3
P4	Broj osoba prisutnih tijekom anketiranja, uključujući anketara
	(828)
	Dvije (anketar i ispitanik) 1
	Tri 2
	Četiri 3
	Pet ili više 4
	EB67.3 P4
P5	Suradnja ispitanika
	(829)
	Izvrсна 1
	Dobra 2
	Prosječna 3
	Loša 4
	EB67.3 P5
P6	Veličina naselja
	(LOKALNI KODOVI)
	(830-831)
	<input type="text"/> <input type="text"/>
	EB67.3 P6
P7	Regija
	(LOKALNI KODOVI)
	(832-833)
	<input type="text"/> <input type="text"/>
	EB67.3 P7
P8	Poštanski broj
	(834-841)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	EB67.3 P8
P9	Broj početne točke
	(842-849)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	EB67.3 P9
P10	Broj anketara
	(850-857)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	EB67.3 P10
P11	Faktor pondera
	(858-865)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	EB67.3 P11
P13	
	(866)
	1
	2
	3
	EB67.3 P13